

Lamminnevan tuulivoimahanke, Seinäjoki ja Lapua

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (jäljempänä YVA-laki).

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Lamminnevan tuulivoimahanke, Seinäjoki ja Lapua

Hankkeesta vastaava

Lamminnevan Tuulivoima Oy, Keilalahdentie 2-4, Espoo.

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Hankkeessa Lamminnevan Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Seinäjoen ja Lapuan kaupunkien alueelle. Hankealueelle suunnitellaan enintään 37 uuden tuulivoimalan rakentamista. Hankealueen koko on noin 5500 hehtaaria. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö ja luonnonvarat

Vaihe 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

Alvar Aallon katu 8
PL 156, 60101 Seinäjoki

Wolffintie 35
PL 262, 65101 Vaasa

Pitkäsillankatu 15
PL 77, 67101 Kokkola

NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN, Miljö och naturresurser

Växel 0295 027 500
www.ntm-centralen.fi/sodraosterbotten

Alvar Aallon katu 8
PB 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PB 262, 65101 Vaasa

Långbrogatan 15
PB 77, 67101 Karleby

korkeintaan 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 6–10 MW ja kokonaisteho 222–370 MW. Lamminnevan tuulivoimapuiston sähköverkkoliityntä on suunniteltu toteutettavaksi 2x110 kV ilmajohdolla joko hankealueen lounaispuolelle sijoittuvan Seinäjoen sähköaseman (vaihtoehto SVE1a ja SVE1b) tai 400 kV ilmajohdolla hankealueen itäpuolelle suunnitteilla olevan uuden Fingridin sähköaseman kautta (SVE 2). Suunnitellun voimajohtoreitin pituus on vaihtoehdossa SVE 1A noin 24 km, vaihtoehdossa SVE 1B noin 21 kilometriä ja vaihtoehdossa SVE 2 noin 13 km.

Arvioidut vaihtoehdot

VE0: Hanketta ei toteuteta

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 37 uutta tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 metriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho 6-10 MW.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 35 uutta tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 metriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho 6-10 MW.

SVE 1A: Lamminnevan tuulivoimapuistoalueelta rakennetaan noin 24,1 kilometrin pituinen 110 kV voimajohto Seinäjoen sähköasemalle. Sähkönsiirron vaihtoehdossa 1A uusi voimajohto kulkee pääosin (17,8 km) olemassa olevan 110 kV voimajohdon rinnalla. Hankealueelta olemassa olevan johtokadun rinnalle rakennettaisiin Lapuan kaupungin alueelle, täysin uuteen maastokäytävään ilmajohto, jonka pituus olisi noin 6,3 km.

SVE 1B: Lamminnevan tuulivoimapuistoalueelta rakennetaan noin 20,7 kilometrin pituinen 110 kV voimajohto Seinäjoen sähköasemalle. Sähkönsiirron vaihtoehdossa B uusi voimajohto kulkee olemassa olevan 110 kV voimajohdon rinnalla noin 11,7 km:n matkan, kiertäen Paukannevan Natura-alueen sen länsipuolitse. Tällä osuudella voimajohto kulkisi uudessa johtokäytävässä ja osuuden pituus on noin 4,4 km. Samoin hankealueelta olemassa olevan johtokadun rinnalle rakennettaisiin Seinäjoen kaupungin alueelle, uuteen maastokäytävään ilmajohto, jonka pituus olisi noin 4,6 km.

SVE 2: Lamminnevan tuulivoimapuistoalueelta rakennetaan 400 kV voimajohto Lamminnevan hankealueen itäpuolelle suunnitteilla olevalle sähköasemalle. Uuden sähköaseman tarkka sijainti ei toistaiseksi ole tiedossa, mutta alustavien suunnitelmien mukaan se sijoittuisi olemassa olevan 400 kV + 110 kV voimajohtoauekan (Alajärvi-Seinäjoki) välittömään läheisyyteen välille Hietaharjunmäki-Koppihaukanmaa. Uusi voimajohto kulkisi kokonaisuudessaan olemassa olevan 400 kV voimajohdon rinnalla. Uuden voimajohdon pituus olisi enintään noin 13,4 km.

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava Lamminnevan Tuulivoima Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 25.1.2023. Arviointiohjelma oli nähtävillä 2.2. - 3.3.2023 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 14.4.2023.

Hankkeesta vastaava toimitti 7.2.2025 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) (jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 kohdan 7 e) *tuulivoimahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia* perusteella.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnin nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 12.2. - 11.4.2025. Kuulutus, arviointiselostus liitteineen sekä Natura-arvioinnit julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla <http://www.ymparisto.fi/lamminnevatulivoimaYVA>. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Seinäjoen ja Lapuan kaupungeille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Epari ja Lapuan Sanomat -lehdissä 12.2.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla sekä Viiskunta-lehdessä 13.2.2025 julkaistulla lehti-ilmoituksella.

Arviointiselostukseen sekä Natura-arvioitiin on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa: Seinäjoen kaupungintalon infopiste ja Lapuan Kulttuuri- ja yrityskeskus Vanhan Paukun info- ja asiointipiste.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 4.3.2025 klo 17.00 Seinäjoen kaupungintalon valtuustosalissa, Kirkkokatu 6, Seinäjoki sekä 5.3.2025 klo 17 Lapuan Alajoki-salissa, Kulttuurikeskus Vanhassa

Paukussa, Vanhan Paukuntie 1, Lapua. Tilaisuuksiin oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä Teams-sovelluksen välityksellä.

Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi Seinäjoen yleisötilaisuudessa oli läsnä noin 25 henkilöä ja etäyhteydellä 22 henkilöä. Lapuan tilaisuudessa oli läsnä noin 35 henkilöä ja etäyhteydellä 13 henkilöä.

Seinäjoen yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. tuulivoimaloiden öljyn, mikromuovin ja jään riskit sekä vaikutukset radioliikenteeseen, asukaskyselyn tulosten todellinen huomioiminen, lähiasukkaiden vaikutusmahdollisuudet, maisemavaikutusten vähentäminen ja vähentämiskeinot, hankkeen maastonselvitykset, metsäpeura, tuulivoimaloiden purkamisen vastuu, voimaloiden suunniteltujen paikkojen määräytyminen, vaikutukset pelastushelikopterin lentoon ja helikopterilannoitukseen, vaikutukset asuinkiinteistöjen arvoon, tuulivoimaloista syntyvä meluhaitta ja lentoestevalojen suuntaaminen tai tutkaohjattujen lentoestevalojen käyttö, mahdollinen sähkönsiirtoreitin valinta ja siirtolinjan leveys.

Lapuan yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. Lamminnevan alueen kaavoitus asuinalueeksi, hankkeen rahaliikenne, verotulot ja ulkomainen työvoima, lentoestevalot ja niiden toiminta, sähkönsiirtovaihtoehdot, tuulivoimalapaikkojen lopullinen sijoittuminen, tuulivoimaloiden esittäminen kaavakartalla ja miten maanvuokrasopimuksissa on huomioitu tuulivoimalapaikat.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 15 lausuntoa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ilmoitti, että sillä ei ole lausuttavaa tässä vaiheessa hankkeen osalta.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta <http://www.ymparisto.fi/lamminnevatulivoimaYVA>. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Tiivistelmät lausunnoista

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne- ja infrastruktuurivastuualue toteaa, että arvioinnin puutteena voidaan pitää sitä, että Kaskisista suuntautuva kuljetusreitti on esitetty kulkevaksi Seinäjoen katuverkon kautta mutta tämän vaikutuksia ei ole arvioitu. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida kuljetusreitin valinnassa toimivuuden lisäksi myös vaikutukset muuhun liikenteeseen ja reitin ympäristöön.

Etelä-Pohjanmaan liitto huomauttaa, että arviointiselostuksessa viitataan paikoin virheellisesti valmisteilla olevaan maakuntakaavaan, vaikka maakuntakaava 2050 on ollut voimassa jo loppuvuodesta 2024 lähtien. Arviointiselostuksessa ei tuoda esiin vaikutuksia koko maakuntakaavaa koskeviin yleisiä suunnittelumääräyksiin ja aluekohtainen suunnittelumääräys ei toteudu maisemavaikutusten osalta. Maisemavaikutusten arvioinnissa olisi tullut huomioida 2024 päivitetty maisemavaikutusten arviointiopas. Havainnekuvien laatu vaihtelee. Liitto katsoo, että maisemavaikutusten arvioinnissa on puutteita, jotka lisäävät epävarmuutta tuloksiin. Arvioidut vaikutukset kulttuuriympäristöön ovat merkittäviä, eikä maakuntakaavan suunnittelumääräys toteudu. Liitto pitää maisemavaikutuksia arvioitua merkittävimpinä ja vaikutuksia on lievennettävä matalammilla voimakorkeuksilla, aluetta rajaamalla sekä yksittäisten tuulivoimaloiden sijoituspaikkoja muuttamalla. Vaihtoehto VE2 toteuttaa paremmin maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä erityisesti luonnon osalta. Jatkosuunnittelussa tulee turvata suoalueiden kytkeytyneisyys ja ehkäistä haitallisia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Arviointiselostuksessa ei ole huomioitu kaikkia yhteisvaikutuksia aiheuttavia voimajohtosuunnitelmia. Sähkön siirron arviointi on puutteellinen usean eri osatekijän osalta. Liitto ei puolla vaihtoehtoa SVE1A ja katsoo, että vaihtoehtoa SVE2 on pienemmät luontovaikutukset, mutta ekologisille yhteyksille yhteisvaikutukset huomioiden voi muodostua arvioitua merkittävämpiä vaikutuksia. Yhteispylväiden ja hanketoimijoiden yhteistyötä tulee edistää.

Fingrid Oyj toteaa, että tuulivoima-alueen liityntäratkaisusta tulee keskustella etukäteen Fingridin kanssa ennen kaavaehdotuksen laatimista. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää erillinen risteämälausunto.

Ilmatieteen laitos huomauttaa, että säämittauksen luotettavuus kärsii häiriökaikujen laajuuden vuoksi.

Lapuan kaupunki, tekninen lautakunta toteaa, että Lamminnevan Tuulivoima Oy:n arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaiset arviointiselostuksen sisältövaatimukset ja siinä on arvioitu kattavasti eri vaihtoehtojen vaikutuksia. Hankkeella on mm. aluetaloudellisia ja maisemallisia vaikutuksia.

Lapuan kaupunki, ympäristö- ja rakennusvalvonta toteaa, että arvioinnissa ei ole huomioitu Lapuanseudun Ampumaratayhdistys ry:n ampumaradan, Jouttikallion tuotannossa olevien tuulivoimaloiden ja Lamminnevan hankevaihtoehtojen voimaloiden melun yhteisvaikutuksia. Tuulivoimaloiden sijoittamisessa tulee huomioida melun ohjearvot asuin- tai vapaa-ajan asuntojen kohdalla ja se, että alueelle ei saa muodostua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista kohtuutonta haittaa aiheuttavia alueita.

*Liikenne- ja viestintävirasto Traficom*in mukaan tuulivoimapuisto sijoittuu Seinäjoen lentoaseman korkeusrajoitusalueella, jonka vuoksi on mahdollista, että voimaloiden korkeutta joudutaan rajoittamaan.

Luonnonvarakeskus toteaa, että tehtyjen selvitysten perusteella hankealueella on mahdollisesti merkitystä karhun elinympäristönä ja lisääntymiselinympäristönä. Karhun osalta arvioinnissa on epävarmuutta ja vaikutuksia tulisi käsitellä huolellisemmin. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Tuulivoimalat voivat heikentää metsäkanalintujen soidinalueita ja reviirejä.

Metsähallituksen mukaan salassa pidettävän lajin osalta jatkosuunnittelussa korostuvat yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa ja tarkentavat selvitykset pesäpaikkojen osalta voivat olla tarpeen. Sähkönsiirron vaihtoehto SVE1A ei ole toteuttamiskelpoinen Paukanevan Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten vuoksi ja vaihtoehdolla SVE1B voi olla vaikutuksia Paukanevan alueen virkistyskäyttöön. Sähkönsiirto SVE2 sijoittuu valtion suojeluun varatulle kiinteistölle, jossa jo nykyisin kulkee 110 kV voimajohto. Mikäli vaihtoehto valitaan, tulee jatkosuunnittelussa pyrkiä ehkäisemään johtokäytävän leventämisen vaikutuksia luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin ja suojelullisesti merkittäviin lajeihin.

Puolustusvoimat 2. logistiikkarykmentti toteaa, että ympäristövaikutusten vaikutusten arvioinnissa on käsitelty hankkeen vaikutuksia tutkien ja valvontajärjestelmien toimintaan, eikä heillä ole huomautettavaa hankkeeseen liittyen.

Seinäjoen kaupunki huomauttaa, että arvioinnissa ei ole vertailtu matalampien tuulivoimaloiden vaikutuksia ja tämä tulee huomioida jatkosuunnittelussa sovittamalla hankkeen voimakorkeudet Isovuoren tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuteen. Tuulivoimaloiden sijoittamisen osalta tulee huomioida lähin asutus ja se, että tuulivoimaloista ei aiheudu liiallisia välkevaikutuksia. Hankkeen neljä eteläisintä voimalaa tulee poistaa, koska ne eivät ole maakuntakaavan mukaisia ja samalla vähennetään hankkeen maisemavaikutuksia. Sähkönsiirron osalta SVE2

on sähkönsiirron vaihtoehtoista vähemmän haitallinen ja suositeltavien vaihtoehto.

Seinäjoen kaupunki, ympäristönsuojelu pitää arviointiselostuksen puutteena sitä, että Seinäjoen puolelta ei ole tarkasteltu eri voimalamäärien vaihtoehtoja, vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat voimalamäärältään samanlaiset. Hankkeen neljä eteläisintä voimalaa tulee poistaa, jotta maisema- ja välkehaitat vähentyisivät asutukselle. Ko. voimaloiden poistamista tukee myös arviointiselostuksessa tunnistetut tärkeät ekologiset yhteydet. Hankkeen sähkönsiirto tulee toteuttaa SVE2 mukaisena, koska vaihtoehto aiheuttaa vähiten haittaa luonto- ja maisema-arvoille. Tuulivoimaloiden korko tulisi rajata Isovuoren tuulivoimapuiston kokonaiskorkeuden 270 metriin.

Seinäjoen kaupunki, ympäristöterveydenhuolto toteaa, että lähin vakituinen ja vapaa-ajan asutus on alle 1,5 km päässä hankealueesta. Kantatie 67 ja hankealueen väliin jää asutusta hankealueen länsipuolella ja asutukselle kohdistuu jatkuvaa meluhaittaa jo kantatie 67 osalta. Tuulivoimaloiden määrää tulisi rajoittaa rajaamalla länneistä tuulivoimaloita pois, joka toisi etäisyyttä etenkin Lapuan Ruhan asukkaille.

Seinäjoen museot kiinnittää lausunnossaan huomiota arviointiselostuksen puutteisiin arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Arviointiselostuksessa muinaisjäännöksiin esitetyt vaikutusten lieventämiskeinot ovat liian niukkoja ja ensisijainen keino on suunnitella tuulivoimaloiden paikat niin, että muinaisjäännöskohteet eivät tuhoudu. Koska hankealueen ympäristöön sijoittuu useita valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennetun ympäristön kohteita, tulisi maisemavaikutusten arviointi päivittää uuden ohjeistuksen mukaiseksi.

Suomen erillisverkot toteaa, että hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, katalatalousviranomainen huomauttaa, että kalaston arviointia ei ole suoritettu riittävällä tavalla, vaikka tätä edellytettiin arviointiohjelmalausunnossa. Lyhytaikainenkin kuormitus saattaa aiheuttaa merkittävää kalataloudellista haittaa, mikäli se kohdistuu herkkien ja arvokkaiden kalalajien elinalueelle.

Tiivistelmät mielipiteistä:

Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys toteaa, että Lamminnevan tuulivoimahanke sijoittuu yhdelle maakunnan laajimmasta ja yhtenäisemmästä metsä- ja suoalueesta. Alue on kokonaisuudessaan luonnon ydinaluetta, jonka kautta kulkee useita viheryhteyksiä. Hirvijärven ja Varpulan alueella on tehty yhdistyksen osalta pitkäkestoista

muutonseurantaa, jonka perusteella on todettavissa, että hankealuetta sivuaa merkittävä petolintujen muuttoreitti, joka on jätetty huomioimatta arvioinnissa. Arvioinnissa on puutteita ja epäselvyyksiä linnustoon sekä lepakoihin kohdistuvassa arvioinnissa.

Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjanmaan piiri ry toteaa, että suunnittelussa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ja tuulivoimaloiden väliin jäävän suojavyöhykkeen tulisi olla suurempi ihmisiin, luontokohteisiin ja pohjavesialueisiin nähden. Alueelle tehty linnustokartoitukset ovat puutteelliset ja eläimistön osalta seurantaa tulisi tehdä useampana peräkkäisenä vuotena. Alueelle sijoittuu MAALI-alue sekä linnustollisesti arvokkaita alueita, muun muassa petolintujen tärkeä muuttoreitti, jonka lähelle suunnitellut tuulivoimalat tulee poistaa. Tuulivoima aiheuttaa luonnon pirstoutumista ja vaikeuttaa lajien selviämistä alueella. Tuulivoimaloiden rakentaminen tulisi kompensoida saman seudun alueella. Liitto ei puolla hanketta.

Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys toteaa, että suunniteltu tuulivoimahanke on sijoittumassa yhdelle maakunnan laajimmista ja yhtenäisimmistä metsä- ja suoalueista. Alue on kokonaisuudessaan luonnon ydinaluetta, jonka kautta kulkee useita viherysteyksiä ja tätä ei ole riittävällä tavalla arvioitu arvioinnissa. Hankealueen kautta ja sitä sivuten kulkee merkittävä petolintujen syysmuuttoreitti, josta on olemassa usean vuoden seuranta-aineistoa, mutta aineisto on jätetty huomioimatta arvioinnissa. Arvioinnissa on puutteita ja epäselvyyksiä linnustovaikutusten arvioinnissa. Paukanevan läpi kulkeva sähkönsiirtovaihtoehto SVE1A muodostaa olemassa olevan sähkönsiirron kanssa törmäysriskin siellä pesivälle ja levähtävälle linnustolle.

Telia toteaa, että hankealueen läpi kulkee Telian radiolinkki. Kunkin voimalan lavan ja radiolinkin väline etäisyys tulee olla aina vähintään 100 m. Radiolinkin korvaamiseen liittyvät kustannukset tulee hyvittää Telialle tuulivoimahankkeen toimesta, mikäli tuulivoimala katkaisee radiolinkin, tai vaihtoehtoisesti linkkijänteen kohdalle suunnitellut tuulivoimalat on sijoitettava toisin tai jätettävä rakentamatta. Sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys.

Annettuja mielipiteitä saapui 15 kpl. Useassa mielipiteessä oli useampi allekirjoittaja ja yhdessä mielipiteessä allekirjoittajia oli yhteensä 256.

Saapuneissa mielipiteissä kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

Tarkasteltavat tuulivoimavaihtoehdot:

Hankkeen johdosta saapuneissa mielipiteissä vastustetaan Lamminnevan tuulivoimahanketta ja sen vaihtoehtoja. Mielipiteissä kritisoidaan hanketta

ja esitetään huoli suunniteltujen tuulivoimaloiden koosta ja määrästä. Hankkeen kokoluokka koetaan liian isoksi. Useassa mielipiteessä tuodaan ilmi, että tuulivoimaloiden koetaan sijoittuvan liian lähelle asutusta ja haittaavan asuinalueiden kehitysnäkymiä.

Tarkasteltavat sähkönsiirron vaihtoehdot:

Sähkönsiirrosta vaihtoehto SVE2 koetaan parhaimpana vaihtoehtona, koska vaihtoehdosta SVE1B koetaan aiheutuvan maisemahaittaa erityisesti alueen asukkaisiin, maa- ja metsälouteen, aluetta käyttäviin sekä alueen eläimistöön nähden. Vaihtoehto aiheuttaisi lisäksi laajaa metsänhakkuuta. SVE1A sijoittuu Natura-alueelle ja aiheuttaa vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Vaihtoehto SVE2 sijoittuisi olemassa olevan johtokäytävän rinnalle ja kauemmas asutuksesta. Vaihtoehdon SVE 2 arvioinnin koetaan kuitenkin sisältävän puutteita arvioinnissa. Maakaapelointi tulisi huomioida sähkönsiirron vaihtoehtona.

Alueella olevien hankkeiden sähkönsiirtojen osalta tulisi huomioida kokonaisuudet, koska nyt kaikilla hankkeilla on omat suunnitellut sähkönsiirtolinjat ja kokonaisuus ei ole kenenkään hallussa.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys:

Tuulivoimaloiden koetaan tulevan liian lähelle asutusta ja etäisyyttä tulisi kasvattaa, koska nyt arvioinnissa esitetyt etäisyydet aiheuttavat merkittävää haittaa asutukselle. Hankkeen valmistelun osalta tuodaan ilmi, että siinä tulisi odottaa valmisteilla oleva lainsäädännön valmistumista tuulivoimaloita koskevista suojaetäisyyksistä. Tuulivoiman osalta tulisi huomioida vähintään kolmen kilometrin etäisyys lähimpään asuin- tai lomajajankiinteistöön. Mielipiteissä nostetaan esiin tehdyn asukaskyselyn kielteisyys suunniteltua hanketta kohtaan ja sen huomioon ottaminen.

Tehdyn arvioinnin epävarmuutena tuodaan esiin se, että melu- ja välkemallinnukset on tehty pienemmillä voimaloilla, kuin mitä alueelle on suunniteltu. Myös melumallinnukseen käytettyä maaperän kovuusarvoa kyseenalaistetaan.

Vaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä esitetään, että tuulivoimaloihin asennetaan tutkaohjatut lentoestevalot.

Voimajohtojen osalta tulisi pyrkiä siihen, että niitä ei rakenneta asuntojen ja julkisten tilojen (päiväkodit ja koulut) tai lenkkikenttien läheisyyteen. Korkeajännitteinen melu voidaan todeta yhtä häiritseväksi mitä tuulivoimasta aiheutuva melu.

Suunnitellun tuulivoimahankeen koetaan kokonaisuudessaan aiheuttavan arvon alentumista vaikutusalueella olevien asuin- ja lomakiinteistöjen

osalta. Kiinteistön hinnan laskemisesta todetaan olevan jo esimerkkitapauksia.

Maisema:

Maisema-arvioitiin käytettyä ympäristöministeriön julkaisua vuodelta 2016 pidetään vanhentuneena, koska suunnitellut voimalat ovat 300 m korkeita ja opas ei enää palvele nykysuunnittelua. Havainnekuvista puuttuu dominanssivyöhykkeeltä tehty havainnekuvat. Havainnekuvia pidetään osittain harhaanjohtavina, koska ne on laadittu useista kuvista kokoamalla ja kuvanmuokkaus vääristää näkymää.

Hankkeen maisemahaitat koetaan merkittäviksi, koska vaikutusalueella on maisemallisesti arvokkaita alueita. Maisemahaitat kohdistuvat etenkin hankkeen lähialueelle alueelle.

Luontoympäristö:

Hankkeen toteuttaminen koetaan vaikuttavan oleellisesti heikentävästi luonnon monimuotoisuuteen hankealueella. Alueella talvehtii metsäpeura hankkeen itäisellä laajennusalueella. Hanke pirstoo luontoympäristöä ja aiheuttaa merkittäviä linnustovaikutuksia etenkin lakisääteisesti tiukasti suojelluille lajeille. Alueelle sijoittuu myös metson sekä teeren soidinalue.

Hankkeen toteutuminen:

Mielipiteissä vaaditaan tuulivoimaloille ympäristölupia ja tuodaan esiin se, että kunnalla ei ole velvollisuutta kaavoittaa tuulivoimaa.

Turvallisuus

Arvioinnissa esitettyä arvioita hankkeen aiheuttamista jäänheittoriskistä pidetään puutteellisena. Arvioinnin puutteena pidetään sitä, että arviointiselostuksessa ei ole huomioitu riittävästi ampumaturvallisuutta tuulivoimaloiden osalta.

Matkailu ja virkistys:

Annetuissa mielipiteissä korostuu alueen virkistysarvo. Aluetta käytetään paljon metsästyksen ja erilaiseen virkistykseen, jotka estyvät osittain tuulivoiman myötä alueella ja tuulivoimalat saattavat aiheuttaa vaaratilanteita. Tuulivoiman myötä metsästyseurat ovat eriarvoisessa asemassa.

Muut asiat

Mielipiteissä kritiikkiä saa arviointiselostuksessa esitetty arvioinnin tulos hankkeen vaikutuksista elinkeinotoimintaan sekä hankkeen elinkaaren lopun purkuvastuu ja sen toteutuminen käytännössä. Hankkeen osalta ongelmaksi nostetaan myös tuulivoimalayhtiön tekemä mahdollinen

konkurssi ja sen aiheuttamat seuraukset. Arvioinnissa esitetyissä hevostallien tiedoissa sekä harrastusmaastossa on virheitä.

ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU

Yhteysviranomainen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun. Arviointiselostus Lamminnevan tuulivoimahanke, Seinäjoki ja Lapua täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset.

Arviointiselostus on laadittu arviointiohjelman ja olennaisilta osiltaan yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta. Tehtyyn arviointiin liittyy puutteita, mutta tehdyn arvioinnin sekä kuulemisessa saadun palautteen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen erillisselvitysten toteuttamiseen.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä on noussut esille puutteita ja epävarmuustekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelun, kaavoituksen ja lupamenettelyjen yhteydessä. Yhteysviranomainen esittää puutteellisten arviointien osalta seuraavaa:

Raportointi ja laatijoiden pätevyys

Selvitys arviointiin osallistuneiden henkilöiden pätevydestä ja roolista on esitetty pääosin selkeästi, mutta henkilöiden pätevyystaulukosta puuttuvat lisäksi kartoituksissa ja selvityksissä käytettyjen alikonsulttien tarkemmat tiedot, mm. koulutukset ja kokemusvuodet. Tiedot olisi tullut esittää arviointiselostuksen ja sen pohjana olevien raporttien laatijoiden pätevyden varmistamiseksi. Kaikista arviointiselostuksen erillisselvityksistä ei tule myöskään ilmi kartoituksia tehneiden henkilöiden koulutus ja kokemusvuodet.

Hankkeen kuvaus ja hankevaihtoehdot

Yhteysviranomainen on arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa todennut, että arviointimenettelyssä olisi hyvä tarkastella myös vaihtoehtoa, jossa hankealue olisi muutoksessa olleen maakuntakaava 2050 mukaisella alueella, mutta tätä vaihtoehtoa ei ole tarkasteltu. Yhteysviranomainen pitää arvioinnin puutteena, että hankkeessa arvioitujen vaihtoehtojen osalta ei ole käytännössä eroa juuri lainkaan, vaikka arviointiohjelmavaiheessa vaihtoehdossa VE2 oli esitetty, että eteläiset neljä voimalaa eivät sisälly arvioitavaan vaihtoehtoon. Arviointiselostukseen tehdyn muutoksen myötä Seinäjoen kaupungin

alueelle sijoittuvien tuulivoimaloiden määrän osalta vaihtoehdossa VE1 ja VE2 ei ole siten lainkaan eroavaisuutta. Lapuan kaupungin alueella eroavaisuus on vain kaksi tuulivoimalaa vaihtoehtojen välillä. Tuulivoimahankevaihtoehtoja vertailevassa taulukossa tuloksissa on eroa pesimälinnuston, eläimistön sekä luontokohteeseen aiheutuvien vaikutusten osalta, mutta muutoin vaikutusten merkittävyys on vaihtoehdossa sama. Etelä-Pohjanmaa maakuntakaavan 2050 mukaisen alueen tarkastelu arvioinnissa olisi tuonut lisäarvoa vaikutusten arviointiin.

Arviointiselostuksessa ei ole arvioitu muodostuvia jätemääriä, mitä muodostuu käytön ja käytöstä poiston aikana. Jätteiden osalta on esitetty vain arvio niiden kierrätysasteesta.

Toteutusvaihtoehdossa VE1 osalta maa-ainesten tarpeeksi on arvioitu 740 000 tonnia ja vaihtoehdossa VE2 tarve on 700 000 tonnia. Arviointiselostuksessa on esitetty lähialueelta voimassa olevia maa-ainestenottoalueita, mutta voimassa olevien maa-ainesuojien sisältämää kiviainesmäärää ja suojien voimassaolopäiviä ei ole esitetty.

Suunnitelmat ja luvat

Arviointiselostuksen mukaan suurin osa murskeesta, sorasta ja muusta tuulivoima-alueen rakentamisessa tarvittavista kiviaineksista on tarkoitus ottaa hankealueelta tai sen läheisyydestä. Arviointiselostuksessa ei ole tunnistettu maa-ainelain mukaista maa-ainesuojan tarvetta. Maa-ainelain mukaisen maa-ainesuojan lisäksi usein samassa yhteydessä tulee usein tarpeelliseksi ympäristöluvan hakeminen kiviaineksen murskaukseen ja louhintaan, mikäli murskauksen ja louhinnan toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Edellä mainittu ympäristöluvan tarve koskee myös siirrettäviä murskaamoja.

Arviointiselostuksessa ei ole arvioitu hankkeessa muodostuvien poistettavien pintamaiden määrää ja sitä mihin pintamaat tullaan kuljettamaan tai läjittämään. Ympäristöluvan varaisuus saattaa lausua myös pilaantumattoman maa-aineksen käsittelystä, koska muu kuin sijoittaminen kaatopaikalle on luvanvaraista, kun käsiteltävä määrä on vähintään 50 000 tonnia vuodessa.

Arviointiselostuksen mukaan uusia ja kunnostettavia teitä on vaihtoehdossa VE1 noin 46,5 kilometriä ja vaihtoehdossa VE2 noin 45,9 kilometriä. Rakennettava ja kunnostettavaan tiestöön kuuluvat kiinteästi kuivatusojat, joiden rakentaminen ja kunnostaminen saattaa vaatia ojitushankkeen laatimisen ELY-keskukselle. Arviointiselostuksessa ei ole tunnistettu ojitushankkeen tarvetta.

Vaikutukset maankäyttöön

Arvioinnissa on tuotu esiin, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kuulutettu voimaan 20.12.2024, mutta arviointi on tehty osittain valmisteilla olleen maakuntakaava 2050 valmisteluaineistoon nähden.

Arviointiselostuksessa on esitetty hankealueen sijoittuminen lainvoimaiseen Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan sekä Etelä-Pohjanmaa 2050 maakuntakaavaan nähden. Hankealue sijoittuu pääosin maakuntakaavaan 2050 osoitetun Hietikonneva -nimisen tuulivoimaloiden alue -merkinnän alueelle, ollen kuitenkin eteläosasta aluevarausta suurempi neljän tuulivoimalan osalta. Lisäksi viisi tuulivoimalaa sijoittuu tuulivoimaloiden alue -merkinnän rajauksen ulkopuolelle luoteessa, pohjoisessa ja koillisessa hankealuetta. Molemmissa vaihtoehdoissa muutamia tuulivoimaloita sijoittuu myös tuulivoimaloiden alue -merkinnän rajalle, mm. länsi- ja itäpuolella hankealuetta. Arviointiselostuksessa on todettu, että maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kaavassa osoitettujen alueiden laajuutta voi tarkentaa yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Arviointiselostuksessa ei ole kuitenkaan perusteltu hankealueen osalta tämän enempää poikkeamista maakuntakaavasta.

Luvuissa, joissa käsitellään hankealueen suhdetta Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan ei tuoda esiin koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä ja hankkeen suhteutumista niihin. Arviointiselostuksessa ei kaikilta osin oteta kantaa vaikutusten arvioinnin lopputulosten suhteutumiseen Hietikonnevan tuulivoimaloiden alueen aluekohtaisiin suunnittelumääräyksiin

Seinäjoen kaupunginvaltuuston hyväksymän, mutta ei vielä lainvoimaisen Isovuoren tuulivoimayleiskaavan tiedot puuttuvat arviointiselostuksesta. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 9.12.2024, mutta kaavaa ei ole esitetty arviointiselostuksessa.

Arviointiselostuksessa esitetty hankealueen sijainti lähimpään ranta-
asemakaavoitettuun alueeseen ja tuulivoimalan melualueisiin on kuvattu vain VE2 mukaisella tuulivoimalasijoittelulla.

Sähkönsiirron osalta ei ole arvioitu vaikutuksia maakuntakaavan yleisiin sähkönsiirron suunnittelumääräyksiin.

Vaikutukset maisemaan

Yhteysviranomaisen on todennut arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että maisemavaikutusten arvioinnissa oleellista on käyttää tarkkoja voimaloiden enimmäismittasuhteita. Jos tiedoissa on epävarmuutta, on arvio tehtävä enimmäismittoja käyttäen ja ilmoitettava mitat selkeästi ja yksiselitteisesti. Arviointiin tehty näkymäalueanalyysi on toteutettu laskennallisesti tuulivoimaloiden napakorkeuden mukaan, eikä kokonaiskorkeuden mukaan.

Maisemavaikutusten arviointi on tehty mukaillen vuoden 2016 maisemavaikutusten arviointiopasta, vaikka vuoden 2024 elokuussa julkaistiin päivitetty maisemavaikutusten arviointiopus. Arviointiselostuksen mukaan uusi maisemavaikutusten arviointiopus julkaistiin Lamminnevan hanketta koskevan arvioinnin osalta liian myöhäisessä vaiheessa. Vuonna 2016 laadittu maisemavaikutusten arviointioppaan etäisyydet ja nykyisin suunnitellut tuulivoimaloiden korkeudet huomioiden tarkasteltavat etäisyydet ovat kasvaneet, etenkin välialueen osalta.

Maisemavaikutuksia vähentävänä toimenpiteenä arviointiselostuksessa käsitellään tuulivoimaloiden poistamisen lisäksi tuulivoimaloiden madaltamista. Voimalakorkeuksien madaltamisen vaikutusta maisemaan ja maisemakuvaan ei ole kuitenkaan käsitelty tämän enempää esimerkiksi havainnekuvilla.

Arviointiin tehdyt havainnekuvat on pyritty ottamaan kohteista, joille tuulivoimalat olisivat havaittavissa, kuvauspiste sijoittuu maiseman arvoalueelle ja/tai kuvauspisteen läheisyyteen sijoittuu asutusta/loma-asutusta tai alueella liikutaan paljon. Arviointiselostuksesta ei käy ilmi, onko havainnekuvien sijaintipisteissä hyödynnetty näkymäalueanalyysin tuloksia. Havainnekuvien laatu vaihtelee ja niissä olisi tullut esittää tuulivoimaloiden maksimivaikutus sää huomioiden.

Arviointiselostuksessa ei ole huomioitu sähkönsiirron vaihtoehtojen SVE1A SVE1B osalta ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssä osoitettua Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle liittyvää yksityiskohtaisempaa suunnittelua ohjaavaa suunnittelumääräystä.

Muinaisjäännökset

Yhteysviranomainen on arviointiohjelmalausunnossaan suosittanut ottamaan huomioon arvioinnissa hankealueelle mahdollisesti sijoittuvat vanhat kulkureitit, joita voi pitää kulttuuriperintökohteina ja säilyttämisen arvoisina. Arviointiselostuksessa ei tuoda esiin, onko alueella alkuperäisinä säilyneitä, asutuskeskittymien välisten metsäpolkujen osuuksia, joten muinaisjäännöksiä koskeva arviointi on näiltä osin puutteellinen.

Muinaisjäännösinvestoinnista jäänyt yksi kohde kartoittamatta, mutta tämä on arvioitu Museoviraston puolesta.

Pohjavedet

Hankealueen koillisosassa sijaitsee Pihlajasalon (1040807) muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Lähimmältä tuulivoimalalta on etäisyyttä pohjavesialueen rajaan noin 150 m.

Arviointiselostuksessa esitetyt toimenpiteet pohjaveden suojaamiseksi erityisesti onnettomuustapauksissa ovat yleispiirteisiä, eikä mahdollisen

pohjavesisuojausten ja valumavesien estämisen ratkaisuja ole avattu tarkemmin. Ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole selvitetty vaikutuksia lähialueen talousvesikaivoihin, joita mahdollisesti alueella on.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Meluvaikutukset

Arviointiin tehty melumallinnus on laadittu pienempitehoisella voimalatyypillä mitä hankealueelle on suunniteltu. Selostuksessa ei ole tuotu esille, miten mallinnuksessa käytetty alhaisempi tehotaso vaikuttaa mallinnusten luotettavuuteen. Melumallinnuksesta ei käy ilmi onko siinä käytetyssä tuulivoimamallissa esimerkiksi melua vaimentavat hammastukset, joilla on vaikutusta melun muodostumiseen.

Jouttikallion tuulivoima-alueen eteläisimmän voimalan (Korpirannan tuulivoimala) osalta on mallinnuksessa käytetty samaa voimalatyyppiä mitä Jouttikallion tuulivoimaloissa, vaikka Korpirannan tuulivoimala on eri teholtaan erilainen Jouttikallion voimaloihin nähden.

Vaikutukset valo-olosuhteisiin (välke/varjostus)

Todennäköistä muodostuvaa päiväkohtaista välkeaikaa ei ole mallinnettu.

Arviointiselostuksessa on todettu välkkeen haitallisten vaikutusten vähentämisen osalta, että varjonmuodostuksen haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää esimerkiksi pysäyttämällä voimalat välkkymisen kannalta hankalimpina aikoina (esimerkiksi auringonpaisteen perusteella ja/tai haluttuina vuoden- ja vuorokaudenaikoina), jotta välkettä ei synny. Voimaloista voidaan pysäyttää tarvittaessa eniten välkkymistä aiheuttavat voimalat. Varjostusalueita voidaan myös supistaa valitsemalla voimaloiden rakennuspaikat tai voimalatyypit niin, ettei haitallisia varjostusvaikutuksia synny. Arviointiselostuksessa ei kuitenkaan ole konkreettista esitystä voimaloiden sijainnin tai määrän muuttamisesta.

Linnustoselvitykset

Arviointiselostuksessa on esitetty salassa pidettävään lajin osalta törmäysvaikutus kummallekin suunnitellulle vaihtoehdolle, mutta tehtyä törmäysarviointia ei ole esitetty, minkä vuoksi analyysin toteutustapaa ei voi esitetyn perusteella arvioida.

Arviointiselostuksessa on todettu, että hankkeen tutkimusalueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta muita päiväpetolintujen vanhoja pesäpaikkoja. Yhteysviranomaisen toteaa, että Hirvijärven ympäristössä on kolmannen salassa pidettävään lajin reviiri ja pesissä on todettu onnistuneita pesintöjä. Tiedot ovat tämän osalta puutteelliset.

Arviointiselostuksessa esitetyt linnustovaikutusten arvioinnin pohjaksi tehdyt seurantapäivät poikkeavat arviointiohjelmassa esitetystä. Vähempää määrää on perusteltu sillä, että tehdyt havainnot antavat riittävän kuvan alueen pesimälinnustosta, petolinnustosta ja kevätseurannasta. Syysmuuttoseurannan poikkeavaa seurantamäärää ei ole perusteltu. Pöllöjen ja metsäkanalintujen osalta arviointiselostuksessa on esitetty tehtävän lisäseurantaa vuoden 2025 aikana ja selvitysten tuloksia tullaan hyödyntämään seuraavissa suunnitteluvaiheissa, joten arviointi on puutteellinen näiden osalta. Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE2 osalta ei ole tehty pesimälinnustoselvitystä, vaan selvitykset koskevat vain sähkönsiirron vaihtoehtoja SVE1A ja SVE1B.

Luontoselvitykset ovat osittain ristiriitaisia, esimerkiksi viirupöllön osalta vaikutukset esitetään arviointiselostuksessa linnustovaikutusten yhteydessä (kappale 13.5, taulukko 13.4) suuriksi, mutta eri vaihtoehtojen vertailussa (taulukko 25.1) kohtalaisiksi. Vastaavasti metsovaikutukset ovat linnustovaikutusten arvioinnin yhteydessä kohtalaisia, mutta riistalajiston yhteydessä (kappale 17.1.7) vaikutukset arvioidaan suuriksi.

Yhteysviranomainen on arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa esittänyt, että paikallisen lintutieteellisen yhdistyksen hallinnoimasta pesimä- ja muuttolinnustoa koskevasta Tiira-aineistosta saisi lisäarvoa arviointiin, etenkin petolintujen ja kurjen muuttoreittien suhteen. Aineistoa ei ole kuitenkaan huomioitu arvioinnissa. Seurantatiedon huomioitta jättäminen jättää etenkin petolintujen muuttoon kohdistuvan arvioinnin puutteelliseksi. Arviointiselostuksessa ei ole myöskään hyödynnetty hankealueeseen eteläosaan sijoittuvan Isovuoren tuulivoimahankkeen arviointimenettelyssä alueelle tehtyjä linnustoselvityksiä, joiden mukaan metson soidinpaikka sijoittuu tuulivoima-alueiden 2, 11 ja 12 läheisyyteen.

Alueella esiintyvän mehiläishaukan ja kanahaukan pesien sijaintia ei ole onnistuttu paikallistamaan kartoituksissa, joten lajeihin kohdistuvien vaikutusten arviointi jää puutteelliseksi.

Eläimistö

Selvityksessä ei ole esitetty liito-oravakartoituksessa löydettyjä soveliaiden elinympäristöjen sijoittumista suunniteltuihin tuulivoimalasijainteihin nähden, joten jää epäselväksi sijoittuuko tuulivoimalapaikka numero 1 kartoituksissa todetun Uitonloukon sovelialle elinympäristölle.

Lepakoiden vaikutusarvioinnin puutteena yhteysviranomainen pitää sitä, että arvioinnissa ei ole otettu huomioon Isovuoren hankealueelle tehtyjä lepakkoselvityksiä. Lepakoille tärkeä ruokailualue on merkittynä Luo-4 merkinnällä Isovuoren tuulivoima-alueen osayleiskaavaan ja sijoittuu Lamminnevan tuulivoima-alueen hankealueelle.

Arvioinnissa olisi tullut käsitellä huolellisemmin hankkeen mahdollisia vaikutuksia karhulle ja huomioida, että karhu pesäpaikkaa valitessaan tutkimusten mukaan pesii etäämmällä ihmisaktiviteeteista ja rakenteista, kuin selostuksessa ehdotettu 200 m minimihäiriövyöhyke.

Lamminnevan luontovaikutusten arvioinnissa olisi tullut huomioida Isovuoren tuulivoimaosayleiskaavaan merkityt arvokkaat luontokohteet.

Pintavedet ja kalasto

Arviointiselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia ainoastaan luokiteltuihin vesimuodostumiin. Arviointiselostuksessa todetaan, että hankealueella virtaa pieniä jokia, jotka laskevat Nurmonjokeen, mutta vaikutuksia näihin pieniin jokiin sekä niiden herkkyyttä muutoksille ei ole arvioitu. Arvioinnissa on todettu Jouttiluoman ja Latolaakson puron rantojen olevan herkkiä eroosiolle, joten tuulivoimapuiston rakentamisen vaikutuksia erityisesti näihin pienvesiin olisi tullut arvioida.

Hankkeiden yhteisvaikutuksia pintavesiin ei ole arvioitu. Yhteysviranomaisen katsoo, että yhteisvaikutukset muihin tuulivoimahankkeisiin olisi tullut arvioida, koska hankkeen läheisyydessä on jo olemassa oleva tuulipuisto ja toinen tuulivoimapuisto on rakennuslupavaiheessa. Sekä Nurmonjoen että Lapuanjoen keskiosan vesimuodostumien valuma-alueilla on myös runsaasti metsäojitusta, joka olisi tullut huomioida vaikutusten arvioinnissa.

Liitteen 1 taulukossa 4.5 (Muutoksen suuruusluokan arvioinnin perusteet) puhutaan rehevyytason luokasta ja veden ekologisesta luokasta. Termejä ei kuitenkaan ole selitetty. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että vesienhoidossa ei ole olemassa rehevyyssluokkaa eikä veden ekologista tilaa.

Arvioinnissa on virheitä vesimuodostumien tilaluokituksissa. Hirvijärven tekojärvi on keinotekoinen vesimuodostuma, joten sen ekologinen tila on tyydyttävä suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Nurmonjoen ja Seinäjoen vesimuodostumat ovat molemmat voimakkaasti muutettuja vesimuodostumia ja niiden molempien ekologinen tila välttävä suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Edellä mainittujen pintavesimuodostumien ekologinen tila suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan ei ole hyvä. Lisäksi Lapuanjoen keskiosan vesimuodostuman ekologinen tila on tyydyttävä.

Yhteysviranomaisen on lausunnossaan edellyttänyt kalaston arvioinnin osalta hankealueen puroissa tehtävän sähkökoekalastuksia, mutta näitä ei ole tehty.

Vaikutukset Natura- ja luonnosuojelualueisiin sekä suojeluohjelmien kohteisiin

Arvioinnin menetelmäkuvaukseen sekä vaikutusmekanismien kuvaukseen on sisällytetty runsaasti varsinaisen tuulivoima-alueen toteuttamiseen ja tuulivoimaloihin liittyviä vaikutusmekanismeja. Ottaen huomioon Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten aiheutuminen ensisijaisesti arvioidun hankkeen sähkönsiirrosta, olisi vaikutusmekanismien kuvauksessakin tullut keskittyä voimajohtoon rakentamiseen ja sen vaikutuksiin.

Arviointiselostuksessa todetaan, että Natura-alueet, luonnonsuojelualueet ja suojeluohjelmien kohteet sijoittuvat suureksi osaksi niin etäälle suunnitelluista tuulivoimaloista tai sähkönsiirtoreitistä, että potentiaalisten vaikutusten vähäisyyden vuoksi selkeitä vaikutusten vähentämis- tai lieventämiskeinoja ei voida esittää. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että sähkönsiirtovaihtoehto SVE1A kulkee Natura-alueen sekä usean yksityisen suojelualueen läpi.

Ilmastovaikutukset

Tuulivoima-alueen ja voimajohtojen ylläpitoon liittyvä raivaus ja reunavyöhykkeiden harvennus, latvominen ja päätehakkuut vaikuttavat johtoalueen puuston, kasviston ja maaperän hiilen sidontaan. Näitä hiilivarasto- ja nieluvaikutuksia ei ole tarkasteltu laskennallisesti ja arviointiselostuksessa tätä on perusteltu arvioinnin hankaluuden sekä vähäisen merkittävyyden vuoksi. Hiilivarasto ja -nielulaskelma sisältää puutteita, jotka mahdollisesti aliarvioivat hiilivarastojen ja -nielujen menetystä.

Seurantaohjelma

Arviointiselostuksessa on virheellisesti todettu, että ympäristöviranomaisen hyväksyy lupapäätöksen lupaehtojen lopullisen tarkkailuohjelman.

Arviointiselostuksessa on esitetty vaikutusten seurantaohjelmassa, että mikäli tietyltä suunnalta voimala-alueella kantautuu asukkaiden mukaan toistuvaa häiritsevää melua, tuulivoimapuiston toiminnanaikaista melua voidaan tarvittaessa seurata mittauksilla. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että suunnittelun lähtökohtana tulee olla voimaloiden sijoittaminen niin etäälle asutuksesta, että hankkeesta ei aiheudu asutukseen tuulivoiman melulle asetettujen ohjeiden ylityksiä.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Lamminnevan tuulivoimahankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa:

Yhteysviranomaisen katsoo, että tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat linnustoon, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen,

maisemaan ja eläimistöön. Hankkeen sähkönsiirron merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Paukanevan Natura-alueeseen vaihtoehdossa SVEA1A. Hankkeen osalta korostuvat yhteisvaikutukset muiden toiminnassa olevien tuulivoimala-alueiden sekä suunniteltujen tuulivoimala-alueiden kanssa. Nykyisessä voimalasijoittelumuodossa hankkeessa muodostuu riski pohjavedelle.

Hankealue sijoittuu suurten petolintujen elinympäristöön ja saalistusalueelle. Hankealueen eteläosassa on tunnistettu petolintujen muuttoreitti ja alueella esiintyy huomionarvoisia petolintuja. Arviointiselostuksessa vaikutukset petolintuihin on arvioitu vaihtoehdon VE1 osalta suuriksi ja VE2 osalta kohtalaisiksi. Yhteysviranomaisen toteaa, että vaikutukset petolintuihin saattavat nousta arvioitua suuremmiksi, koska tehtyihin arviointeihin sisältyy puutteita ja epävarmuutta. Hankealueen linnustokartoitukset ovat osittain kesken vuoden 2023 pöllöjen huonon ravintovuoden vuoksi, ja itäiseen laajennusalueen osalta metsäkanalintutietoja on esitetty täydennettäväksi hankkeen jakosuunnittelussa. Puutteet aiheuttavat epävarmuutta vaikutusten arviointiin. Hankealue sijoittuu osittain Isovuoren tuulivoimahankkeen kaavoitetulle alueelle, missä on tunnistettu metson soidinpaikka.

Arviointiselostuksessa vaikutukset asumisviihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen on arvioitu kohtalaisiksi, mutta vaikutukset voivat muodostua arvioitua merkittävämmäksi melun ja välkkeen osalta.

Tehtyjen melumallinnusten mukaan Lamminnevan hankkeen aiheuttama melu ei ylitä tuulivoimalle annettuja yöajan ohjearvoja 40 dB lähellä sijaitsevilla kiinteistöillä kummankaan vaihtoehdon osalta. Alueen hankkeiden yhteismelun mallinnuksessa tulokset ovat lähellä ohjearvoa neljän kiinteistön osalta vaihtoehdossa VE1 ja kolmen kiinteistön osalta vaihtoehdossa VE2. Pienitaajuisen melun osalta yhteismelun mallinnuksen tulokset ovat sisämelun osalta asumisterveysasetuksen toimenpideraja-arvossa tai lähellä toimenpiderajaa. Melumallinnukseen liittyy epävarmuuksia, koska mallinnuksessa on käytetty tuulivoimalatyyppiä, joka on tehoiltaan pienempi, kuin mitä hankkeessa on suunniteltu.

Tehtyjen välkemallinnusten mukaan käytettyjen suositus- ja ohjearvojen ylittävää välkehaittaa muodostuu muiden hankkeiden kanssa tehdyssä yhteismallinnuksessa.

Arviointiselostuksessa lähialueelle kohdistuvat maisemavaikutukset on arvioitu suuriksi ja välialueelle kohtalaisiksi. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeella voi suunnitellussa kokoluokassa olla todennäköisesti merkittävämpiä vaikutuksia lähi- ja välialueille, arvokkaille avoimille maisema-alueille sekä peltoalueille. Vaikutusta korostavat hankkeen

kokoluokan lisäksi hankealueen läheisyydessä toiminnassa oleva Jouttikankaan tuulivoimapuisto sekä suunniteltu Isovuoren tuulivoimapuisto ja se, että kaikilla tuulivoimala-alueilla on toteutettu, tai suunnittelussa kokonaiskorkeudeltaan erikokoiset tuulivoimalat.

Vaihtoehdon VE1 osalta on tunnistettu viitasammakkoon kohdistuvat vaikutukset erittäin suuriksi. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon, koska vaihtoehdolla on suoria vaikutuksia viitasammakon lisääntymis- ja levähtämispaikkaan. Lepakoihin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäisen kielteiseksi. Yhteysviranomaisen toteaa, että Lamminnevan hankkeella on merkitystä lepakoiden elinympäristönä, mikä tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Karhuun kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kohtalaisen kielteiseksi, mutta vaikutukset saattavat nousta merkittävämmiksi, koska arviointiin sisältyy epävarmuutta. Yhteysviranomaisen toteaa, että Lamminnevan tuulivoimahankkeen suunnittelussa korostuvat yhteisvaikutukset jo rakennuslupavaiheeseen edenneen Isovuoren tuulivoimahankkeen kanssa. Yhteisvaikutukset tulee erityisesti huomioida linnuston ja lepakoiden kohdalla.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeesta todennäköisesti aiheutuvien merkittävien haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tuulivoimaloiden määrää tulee ensisijaisesti vähentää. Lähtökohtana tulee pitää maakuntakaavan 2050 mukaista aluerajausta, mutta tulee huomioida, että vaikutukset eivät saa nousta merkittäviksi esimerkiksi linnuston, ihmisten elinolojen ja viihtyvyyden, maiseman tai eläimistön osalta. Tuulivoimaloiden poistamista tulee tarkastella hankealueen länsi-, luoteis-, pohjois- ja eteläpuolen osalta. Yhteysviranomaisen katsoo, että alueen supistaminen edesauttaa usean eri vaikutustyyppin, muun muassa linnuston, ihmisten elinolojen ja viihtyvyyden, maiseman ja ekologisien verkostojen kohdistuvien vaikutusten vähentämistä.

Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1A toteutuminen todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Paukanevan Natura-alueen (FI08000035) suojelun perusteena oleville luontotyypeille. Lieventävillä toimenpiteillä näitä merkittäviä heikentäviä vaikutuksia ei voida poissulkea Natura-alueen koko sekä suoluontotyyppien tila ja ihmistoiminnasta alueen luontotyypeille aiheutuneet vaikutukset huomioon ottaen. Vaihtoehdon SVE1B osalta merkittäviä yhteisvaikutuksia ei todennäköisesti aiheudu.

Perustelut

Vaikutukset linnustoon

Vaihtoehdon VE1 osalta on arviointiselostuksessa tunnistettu suuri riski salassa pidettävän lajin 1 reviirille ja lajiin kohdistuvien vaikutusten vuoksi hankevaihtoehto VE1 ei ole arvioinnin mukaan toteutuskelpoinen ilman

lieventämistoimenpiteitä. Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiin vaihtoehdon VE1 osalta. Vaihtoehdossa VE1 tuulivoimaloiden etäisyys jää alle lajille esitetyn 2 kilometrin etäisyys-suosituksen tuulivoimaloiden ja pesän välillä. Vaihtoehdon VE2 osalta pesän ja lähimmän tuulivoimalan osalta suositeltu etäisyys täyttyy, mutta kesällä 2023 tehdyn päiväpetolintuselvitysten perusteella jää epävarmuus lajin tärkeiden saalistuslentojen suunnasta. Saalistuslennot suuntautuivat tarkkailujen mukaan osittain hankealueen läpi, joten nykytiedon perusteella ei voida poissulkea merkittäviä riskejä törmäyksille. Ruokailualueiden ja pesän väliin tulee sijoittaa voimalavapaa lentoväylä, jonka leveydeksi on suositeltu yhtä kilometriä, jos pidemmällä oikea-aikaisella lentoseurannalla ei voida todeta toisin. Arviointiselostuksen mukaan myös sähkönsiirtovaihtoehto SVE2 aiheuttaa törmäysriskiä kyseiselle lajille, joten suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös sähkönsiirron osalta vaikutuksia vähentävät toimenpiteet mm. voimajohtolinjaan asennettavat huomiopallot.

Arviointiselostuksessa esitetyt törmäysvaikutukset salassa pidettävän lajin 2 osalta on esitetty Lamminnevan hankkeessa vähäisiksi. Vaikutukset salassa pidettävään lajiin 2 on arvioitu todennäköisesti oikeansuuntaisesti reviirin pesäpaikat ja niiden etäisyys tuotantoalueesta huomioon ottaen, mutta törmäysmallinnuksen osalta tuloksiin liittyy epävarmuutta. Hankkeessa korostuvat yhteisvaikutukset yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Lajin osalta arviointiselostuksessa ei esitetä tarkkoja mallinnusparametreja, minkä vuoksi analyysin toteutustapaa ei ole arviointiselostuksen perusteella mahdollista arvioida. Lajin osalta esitetyt törmäysriskiarvot vastaavat Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättärämäen (EPOELY/997/2022) tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä lajin yhteisvaikutuksista tehtyä mallinnusta, jossa Lamminnevan hanke on myös huomioitu. Mikäli hankkeen suunnittelua jatketaan, tulee arviointiin tehty mallinnus ja siinä käytetyt parametrit sisällyttää kokonaisuudessaan aineistoon sen luotettavuuden arvioimiseksi. Arviointiselostuksessa on todettu, että törmäyslaskenta tulee päivittää Lamminnevan kaavaehdotusvaiheessa mahdollisimman ajantasaisilla voimalatiedoilla myös yhteisvaikutushankkeiden osalta. Yhteysviranomaisen yhtyy toteamaan.

Salassa pidettävän lajin 2 reviirillä on tehty useana vuonna pesintään viittaavia havaintoja, mutta lajin pesäpaikkaa ei ole pystytty kaikkina vuosina todentamaan. Alueella saattaa siksi olla tuntemattomia pesäpuita. Tiedon puute tunnistettiin Napalankalliot, Hietaharjunmäki ja Palopättärämäen tuulivoimahankkeen vaikutusten arviointimenettelyssä. Lamminnevan tuulivoimahankkeen lajiseurannat toteutettiin vuonna 2022 eikä alueen lajitietoja ole päivitetty Napalankalliot, Hietaharjunmäki ja

Palopäätärämäen tuulivoimahankkeessa esiintuotujen epävarmuustekijöiden huomioimiseksi. Jatkosuunnittelussa tulee varmistua lajien pesimätietojen ajantasaisuudesta.

Salassa pidettävä laji 3 pesii Hirvijärven ympäristössä. Arviointiselostuksessa ei ole huomioitu lajia. Jatkosuunnittelussa tulee arvioida vaikutukset pesäpaikkoihin ja ottaa arvioinnissa huomioon Tiira-aineisto. Lajin on todettu olevan herkkä törmäyksille tuulivoimaloihin.

Hankkeella voi suunnitellussa laajuudessa (VE1 ja VE2) olla todennäköisesti arvioitua merkittävämpiä vaikutuksia petolintuihin, koska hankealueen eteläosa on tarkkailujen kautta havaittu merkittäväksi alueeksi huomionarvoisen petolintulajiston kannalta ja hankealueen eteläosan kautta kulkee niiden tunnistettu muuttoreitti, jota ei ole otettu huomioon arvioinnissa. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida alueelta saatava Tiira-havaintoaineisto ja arvioida sen vaikutukset hankkeeseen.

Mehiläishaukan ja kanahaukan mahdollisia reviirejä alueella ei ole paikallistettu, mikä tuo epävarmuutta arviointiin. Lajien lennot suuntautuivat seurannoissa pääasiassa vuona 2022 tehdyssä kesäseurannassa eteläosaan hankealuetta Teerineva-Jouttinevan eteläpuolelle, joskin havaintoja todettiin myös Uitonloukon alueelta. Isovuoren tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä tehtiin mehiläishaukasta useita havaintoja päiväpetolintutarkkailun yhteydessä. Reviirin ydinalue tulkittiin sijoittuvan noin kaksi kilometriä Isovuorelta koillisen suuntaan, suunnilleen Uitonloukon metsästysmajan ympäristöön. Mehiläishaukan on todettu olevan eräs riskialttiimmista lajeista törmäyksille tuulivoimaloihin. Arviointiselostuksessa on todettu tuulivoimaloiden nro 32-35 lisäävän törmäysriskiä mehiläishaukalle. Yhteysviranomaisen katsoo, että lisäksi Uitonloukon ympäristössä olevia tuulivoimaloita 1 ja 2 on syytä harkita poistettavaksi tai lisätarkkailulla ja törmäysmallinnuksella varmistaa, että riski mehiläishaukan törmäykselle jää alle merkittävän tason. Mehiläishaukka on viimeisimmän uhanalaisarvioinnin perusteella erittäin uhanalainen lintulaji.

Alueen metsäkanalintujen sekä pöllöjen arviointi on kesken ja kartoitusten tulokset tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja voimaloiden sijoittelussa.

Hankkeen yhteydessä tehdyssä metson soidinpaikkaselvityksessä on todettu Seinäjoen ja Lapuan kuntien rajalla soidinpaikka, joka sijoittuu tuulivoimaloiden 23 ja 24 välittömään läheisyyteen. Arviointiselostuksessa on esitetty vaikutuksia vähentävissä toimenpiteissä, että metsäkanalintujen osalta metson soidinpaikat tulee huomioida voimalapaikkojen suunnittelussa ja todennettujen soidinpaikkojen läheisyyteen ei tulisi sijoittaa tuulivoimaloita alle 800 metrin etäisyydellä. Lieventävänä

toimenpiteenä tulee lisäksi huomioida myös arviointiselostuksessa esitetty tuulivoimalan tornin alaosan maalaaminen tummaksi.

Tuulivoimaloiden 2, 11 ja 12 osalta tulee jatkosuunnittelussa huomioida etäisyysuositukset myös Isovuoren tuulivoimahankkeen kartoituksissa löydettyyn metson soidinpaikkaan nähden, sekä edellä mainittu tuulivoimalan tornin alaosan maalaaminen tummaksi vaikutuksia lieventävä toimenpiteenä.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen

Maakuntakaavan 2050 mukaan tuulivoiman osalta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia. Tuulivoimalat tulee siten sijoittaa riittävän etäälle asutuksesta, jotta ympäristöluvan tarve ei ylitä. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeelle tulee laatia uusi melu- ja välkemallinnus, mikäli tuulivoimaloiden sijainti muuttuu jatkosuunnittelun myötä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että arvioinnissa esitetyt melun ja välkkeen leviämisaalueet eivät laajene. Lamminnevan ja Isovuoren hankkeiden yhteisvaikutusten pohjalta mallinnettu 40 dB melualue tulee huomioida jatkosuunnittelussa, koska tuulivoimaloista muodostuva melu rajoittaa myös muuta lähialueen maankäyttöä.

Mikäli rakentamislupavaiheessa hankkeessa havaitaan poikkeavuuksia arviointiselostuksessa esitetystä, rakennuslupaviranomaisen tulee selvittää YVA-lain 27 §: n mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ajantasaisuus YVA-yhteysviranomaiselta ennen lupien myöntämistä.

Melu

Lamminnevan tuulivoimapuiston melumallinnus on mallinnettu 106,4 dB(A) kokonaismelupäästöarvolla ja melun lähtötasoon on lisätty 2 dB:n varmuusarvo. Lamminnevan melumallinnuksessa on mukana myös Jouttikallion toiminnassa oleva tuulivoima-alue. Yhteisvaikutusten osalta on Jouttikallion tuulivoima-alueen lisäksi huomioitu suunnittelussa oleva Isovuoren tuulivoima-alue.

Melumallinnuksessa korostuvat eri hankkeista aiheutuvat yhteisvaikutukset. Yhteismelun mallinnuksen mukaan melualue laajenee etenkin hankealueen länsipuolelle verrattuna Lamminnevan ja Jouttikallion melumallinnukseen nähden. Yhteismelumallinnuksessa molemmissa vaihtoehdossa VE1 ja VE2 lähimpien rakennusten kohdilla meluarvot jäävät alle melulle annetun yöajan ohjearvon (40 dB(A)), mutta ovat lähellä ohjearvoa neljän kiinteistön osalta hankealueen länsi-, koillis- ja pohjoispuolella vaihtoehdossa VE1 ja kolmen kiinteistön osalta vaihtoehdossa VE2. Yhteisvaikutukset korostuvat myös rakennuksen

sisätiloihin kantautuvan matalataajuisen melun osalta. Matalataajuisen melun osalta molemmissa hankevaihtoehtoissa asumisterveysasetuksen toimenpideraja-arvossa 63 Hz taajuudella on yksi kiinteistö sekä lähellä toimenpideraja-arvoa kolme kiinteistöä.

Välke

Vaikutusten arvioinnissa on käytetty Ruotsissa ja Saksassa annettua kahdeksan tunnin vuotuista suositusrajaa. Tuulivoimapuistosta muodostuva välke on mallinnettu tuulivoimaloilla, joiden napakorkeus on 200 m ja roottorinhalkaisija 200 m. Lavan maksimileveytenä on käytetty 4,72 m. Välkemallinnukset on tehty ilman puuston suojaavaa vaikutusta. Mallinnusten perusteella vuotuinen todennäköinen välkevaikutus ylittää Ruotsissa käytetyn 8 tunnin suositusrajan vaihtoehdossa VE1 kahden kiinteistön kohdalla ja vaihtoehdossa VE2 kolmen kiinteistön kohdalla.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Vaikutusten merkittävyyteen vaikuttavat myös mielipiteissä esiin noussut kielteinen suhtautuminen hankkeeseen ja tuulivoimaloiden sijoittuminen liian lähelle asutusta. Asukaskyselyn tulosten mukaan kielteisimmin suhtaudutaan tuulivoimaloista aiheutuvaan maisema-, melu- ja välkehaittaan. Tuulivoimalat koetaan vaikuttavan kielteisesti myös asuinalueen ja vapaa-ajan asunnon lähiympäristön viihtyisyyteen.

Sähkönsiirron vaihtoehtojen SVE1A ja SVE1B vaikutukset on arvioitu arviointiselostuksessa suuriksi muun muassa asumisviihtyisyyteen ja maisemaan. Molemmilla vaihtoehdoilla on vaikutusta Paukanevan virkistyskäyttöön, koska vaihtoehdot kulkevat luontopolun läpi. Vaihtoehdon SVE1B läheisyyteen sijoittuu laavu ja uimapaikka. Asukaskyselyssä kielteisemmin suhtauduttiin vaihtoehtoihin SVE1A ja SVE1B. Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoiksi on esitetty tiedottaminen rakentamistyön vaiheista ja maanomistajien mielipiteiden huomioimisen pylväiden sijoittelussa. Yhteysviranomaisen katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida esitetyt lievennystoimenpiteet.

Virkistys

Arviointiselostuksessa on todettu, että hankkeella on suuret kielteiset vaikutukset etenkin Koskelankylän Metsästäjät ry:n metsästysalueeseen, koska metsästysseuran alueesta noin 75 %:a sijoittuu Lamminnevan hankealueelle. Vaikutusten lievennystoimissa on esitetty muun muassa keskustelua metsästäjien kanssa mahdollisista lievennystoimista. Yhteysviranomaisen katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida metsästysseurat arviointiselostuksessa esitettyjen lieventämistoimien mukaisesti.

Turvallisuus

Hanke-alue rajautuu eteläosastaan Hirvijärven tekoaltaan padon vahingonvaara-alueeseen. Suunnittelussa tulee huomioida mahdolliset poikkeusjuoksutus- tai patovauriutilanteet ja niiden vaikutukset hankealueeseen.

Vaikutukset maisemaan

Vaikutusten arvioinnissa maisemavaikutuksia on arvioitu painottaen lähialuetta (0–7 km) ja välialuetta (7–14 km). Kaukovaikutusalue (14–30 km) on tarkasteltu arvioinnissa yleispiirteisimmän. Vaikutusten arviointi on toteutettu ympäristöministeriön vuoden 2016 antamaa ohjeistusta mukaillen. Arviointiselostuksen mukaan molemmissa hankevaihtoehtoissa lähialueelle muodostuvat maisemalliset vaikutukset nousevat suuriksi, mikä arvioinnin johtopäätösten mukaan vaikuttaa osaltaan molempien hankevaihtoehtojen toteutuskelpoisuuteen.

Yhteysviranomaisen katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee maisemavaikutuksia arvioida uuden maisemavaikutusoppaan mukaiseen vyöhykejakoon nähden. Arviointiselostuksen mukaan lähialueelle sijoittuu neljä maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta ja 13 maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristökohdetta. Uuden maisemaoppaan mukaan hankkeessa arvioitujen vaihtoehtojen etäisyyksien pohjalta 300 m korkeiden tuulivoimaloiden lähietäisyysvyöhyke on noin 8,2 km ja tämän osalta lähivaikutusalueelle sijoittuu enemmän kohteita, kuin mitä arvioinnissa on lähialueena huomioitu. Yhteysviranomaisen katsoo, että arvioinnissa käytetyt etäisyysvyöhykkeet poikkeavat eniten uuden oppaan mukaiselta välialueelta. Arvioinnissa välialueen etäisyys oli 7–14 kilometriä ja päivitettyssä oppaassa etäisyys on 8–10...20–24 kilometriä, mikä aiheuttaa epävarmuutta arvioinnin tulokseen.

Lähialueen osalta vaikutuksissa korostuvat myös yhteisvaikutukset, joita muodostuu Lamminnevan ja Isovuoren tuulivoimahankkeiden lisäksi myös Napalankallion-Hietaharjunkankaan-Palopättäränmäen tuulivoimahankkeen kanssa, etenkin Hirvijärven alueelle.

Yhteysviranomaisen toteaa, että pelkän napakorkeuden käyttö näkymäalueanalyysissä voi aiheuttaa epävarmuutta analyysin tuloksessa, koska tuulivoimaloiden lavan pyyhkäisykorkeus hankkeessa on 100 metriä ylempänä. Lamminnevan suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat suurelta osin avoimeen maisemaan, mikä lisää vaikutuksen merkittävyyttä, joten kokonaiskorkeuden käyttö näkymäanalyysissä olisi ollut perusteltua ja tämä tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Maisemavaikutusten osalta vaikutuksia vähentäviä toimenpiteitä tulee tarkastella arviointiselostuksessa esitetysti. Arviointiselostuksessa on esitetty maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin kohdistuvien

vaikutusten vähentämiskeinoissa lähimpien tuulivoimaloiden poistamista maisema-alueeseen nähden. Yhteysviranomainen näkee lähimpien voimaloiden poistamisen tarkastelemisen tarpeellisenä. Yhteysviranomainen pitää tarpeellisenä myös arviointiselostuksessa esitettyjen eteläisten tuulivoimaloiden poistamista maisemaan kohdistuvien vaikutusten lieventämistoimenpiteenä. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella lisäksi matalampien voimaloiden vaikutusta maisemaan, kuten Etelä-Pohjanmaan liitto ja Seinäjoen kaupunki ovat lausunnoissaan edellyttäneet. Voimaloiden madaltamista on pohdittu myös arviointiselostuksessa haitallisten vaikutusten vähentämiskeinoissa. Yhteysviranomainen katsoo, että matalampien voimaloiden tarkastelu arviointiselostuksessa maisemavaikutuksien osalta olisi tuonut lisäarvoa arviointiin.

Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon hankealueelle maakuntakaavassa 2050 osoitettu suunnittelumääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentaminen merkittävästi heikennä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden tai merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen maisemakuvaa.

Eläimistö

Vaihtoehdossa VE1 tuulivoimala 37 ja huoltotie sijoittuvat viitasammakon lisääntymiselinympäristöön. Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaisiin lajeihin, joiden lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan kielletty. Arviointiselostuksessa on esitetty vaikutuksia vähentäväksi toimenpiteeksi voimalaitospaikan ja tien siirto lisääntymispaikan ulkopuolelle. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida esitetyt haitallisten vaikutusten vähentämistoimenpiteet.

Tuulivoimalat 2, 11 ja 12 sijoittuvat Isovuoren tuulivoimahankkeen yhteydessä laaditun lepakkoselvityksen perusteella noin 300 metrin etäisyydelle luokan II alueesta, joka tarkoittaa lepakoiden kannalta erityisen tärkeää kohdetta. Luokan II alueiden luokituksessa ja rajaamisessa kiinnitetään erityistä huomiota viiksisiippalajien, vesisiipan, korvayökön ja harvinaisempien lajien esiintymiseen. Kyseisiltä alueilta tehtiin runsaasti havaintoja pohjanlepakosta ja eri siippalajeista. Euroopan boreaalisella alueella tehdyssä lepakkotutkimuksessa havaittiin tuulivoimaloiden vaikuttavan pohjanlepakon esiintymiseen ja aktiivisuuteen aina 600 metrin etäisyydelle. Siipoilla väistäminen tapahtui aina 800 metrin etäisyydelle. Tuulivoimat 7, 8, 9 ja 18 sijoittuvat Lamminnevan tuulivoimahankkeen yhteydessä laaditun lepakkoselvityksen perusteella 0–500 metrin etäisyydelle luokan III alueista, joka tarkoittaa

monimuotoisuutta tukevaa ja turvaavaa kohdetta. Edellä mainitut lepakoiden kannalta tärkeät alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Arviointiselostuksessa on todettu, että tuulivoima-alueella on merkitystä karhujen elinpiirinä, sillä lajista on alueella pitkäaikaisia ja runsaita havaintoja. Karhun lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei tunnistettu tehtyjen luontoselvitysten yhteydessä. Tehdyt selvitykset keskittyivät suunniteltujen tuulivoimaloiden alueelle. Karhun osalta mahdollisten lisääntymis- ja levähtämispaikkojen sijainti tulee tarkastella laajemmalla alueella, koska Luonnonvarakeskuksen mukaan karhut pesivät yleensä vähintään 1–2 km etäisyydellä ihmisaktiviteeteistä (tiet, asutus, teollinen toiminta).

Karhu on direktiivin IV(a) laji, jolloin sen lisääntymis- ja levähdyspaikojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Luontodirektiivin tulkintaohjeiden mukaan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tulee suojella myös silloin, kun ne hylätään, mutta on riittävän todennäköistä, että laji palaa näille paikoille.

Pohjavedet

Hankealueen koillisosassa sijaitsee Pihlajasalon pohjavesialue ja lähin tuulivoimala sijaitsee molemmissa vaihtoehdoissa 150 m etäisyydellä pohjavesialuetta. Pihlajasalon pohjavesialue on sekä kemiallisesti että määrällisesti luokiteltu hyvään tilaan. Vesienhoitolain mukaan hyvässä tilassa olevien pohjavesialueiden tilaa ei saa heikentää.

Pintavalunta voimalalta nro 30 suuntautuu avokalliota pitkin kohti pohjavesialuetta, joten riski pohjaveden pilaantumiseen erityisesti onnettomuustilanteissa on olemassa. Pohjavesialueille tai niiden välittömään läheisyyteen ei tule sijoittaa tuulivoimaloita, sillä niihin liittyy sekä rakentamisen että käytön aikaisia pohjavesiriskejä. Tuulivoimalat sisältävät öljyä ym. pohjavedelle haitallisia aineita, joita onnettomuuden/laiterikon vuoksi saattaa päätyä pohjaveteen. Tuulivoimalat tulee sijoittaa suunnitellun enimmäiskorkeuden mitalla pohjavesialueen rajaan nähden. Toimenpiteellä vähennetään pohjavesialueelle kohdistuvaa suoraa pilaantumisriskiä.

Pintavedet

GTK:n happamien sulfaattimaiden aineisto ei ole kattava, eikä sitä ole tarkoitettu yksittäisen hankkeen suunnitteluun. Hankkeen jatkovaiheissa tulee tehdä alueelle riittävä happamien sulfaattimaiden kartoitus, kuten arviointiselostuksessa on esitetty.

Arviointiselostuksen mukaan mustaliusketta esiintyy sekä hankealueella, että sen läheisyydessä. Mustaliuskeen mahdollinen happamoittava vaikutus huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa, jotta happamoittavat vaikutukset voidaan minimoida. Jatkosuunnittelussa tulee soveltuvilta osin

huomioida GTK:n (Loukola-Ruskeeniemi ym 2023) opas mustaliuskeiden ympäristövaikutusten arviointiin ja hallintaan.

Sähkösiirtoreitit tulee toteuttaa siten, etteivät ne heikennä vesimuodostumien ekologista tilaa. Myös niiltä osin kuin sähkösiirtoreittien rakentaminen vaikuttaa luokittelemattomiin pintavesiin tulee toteuttaa riittäviä arviointiselostuksessa esitettyjä lieventämiskeinoja, kuten töiden ajoittamista pintavalunnan osalta vähäiseen aikaan, kaivettujen maa-ainesten kalkitsemista tai käsittelyä niin että happamien sulfaattimaiden pääsy alapuoliseen vesistöön estyy.

Hankkeen osalta tulee selvittää ojitusilmoituksen tarve.

Ekologiset yhteydet

Arviointiselostuksen mukaan vaikutukset ekologisille yhteyksille on arvioitu vähäisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta voi aiheutua arvioitua suurempia vaikutuksia, koska alueella on merkitystä maakunnallisesti keskeisenä ekologisen verkoston solmukohtana. Hankealue sijoittuu myös keskisen maakunnan laajimmalle yhtenäiselle metsä- ja suoalueiden kokonaisuudelle.

Yhteysviranomaisen katsoo, että tuulivoima-alueen supistaminen eteläosasta aluetta tukee myös Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 mukaista yleistä suunnittelumääräystä, jonka mukaan maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Näillä alueilla olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohtaisesti säilyttää maa- ja metsätaloustyössä.

Natura-arviointi

Metsähallitus

Metsähallitus toteaa, että useat Paukanevan luontotyytit on arvioitu edustavuudeltaan ainoastaan merkittäviksi ihmistoiminnan vaikutusten vuoksi. Vaikka Natura-alueen luontotyyppeihin ovat vaikuttaneet voimakkaimmin alueen ympäristössä tehdyt ojitukset, ovat niiden tilaa heikentäneet viime vuosina myös mm. olemassa olevan ilmajohdon huoltotyöt sekä alueen virkistyskäyttö. Hankkeessa toteutettava ilmajohto sijoittuu nykyisen ilmajohdon yhteyteen, mutta sen toteuttaminen laajentaa vaihtoehdossa SVE1A olemassa olevaa johtokäytävää ja voimajohdon vaikutusaluetta.

Hankkeen vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti suojeltaviin luontotyyppeihin (keidassuot, puustoiset suot), joiden säilyttämisestä EU-maat ovat erityisessä vastuussa. Lisäksi keidassuot on määriteltä Paukanevan Natura-alueen keskeiseksi suojeluperusteeksi. Euroopan

unionin tuomioistuimen päätöksen (C258/11) mukaan hanketta ei voi haitallisten vaikutusten vuoksi hyväksyä, jos hankkeesta tai suunnitelmasta aiheutuu Natura-alueen suojeluperusteena olevan, ensisijaisesti suojeltavan luontotyyppin pysyvää ja korjaamatonta menettämistä. Ko. päätöksen mukaan pysyvä menettäminen voidaan katsoa merkittäväksi, vaikka menetettäisiin vain pieni osa luontotyyppiesiintymästä.

Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1A osalta ole mahdollista sulkea pois sitä, että uuden voimalinjan toteuttaminen aiheuttaisi merkittäviä vaikutuksia Paukanevan Natura-alueen suojeluperusteisiin Natura-alueen koko sekä suoluontotyyppien tila ja ihmistoiminnasta alueen luontotyypeille aiheutuneet vaikutukset huomioon ottaen. Metsähallitus on antanut vastaavan lausunnon Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston Natura-arvioinnista (MH 4556/2022, päiväys 9.2.2024), jossa tarkasteltiin myös Paukanevan ylittävää sähkönsiirtovaihtoehtoa. Vaihtoehdon SVE1B osalta Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin johtopäätökseen, että sähkönsiirron toteuttamisesta ei aiheudu merkittävää vaikutusta Paukanevan Natura-alueen suojeluperusteisiin edellyttäen, että johtokäytävä sijoittuu

Etelä-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus

ELY-keskus toteaa, että tuulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehto SVE1A tulisi toteutuessaan aiheuttamaan suoria vaikutuksia Paukanevan Natura-alueen suojeluperusteille, eli keidassuo ja puustoiset suot - luontotyypeille. Kaikkiaan keidassuo -luontotyyppiä jäisi voimalinjan alle 5,4 ha ja puustoista suota 2,4 ha. Oikeuskäytännön perusteella (mm. Euroopan unionin tuomioistuimen päätös C-258/11) hanketta ei voi haitallisten vaikutusten vuoksi hyväksyä, jos hankkeesta tai suunnitelmasta aiheutuu Natura-alueen suojeluperusteena olevan, ensisijaisesti suojeltavan luontotyyppin pysyvää ja korjaamatonta menettämistä. Pysyvä menettäminen voidaan katsoa merkittäväksi, vaikka menetettäisiin vain pieni osa luontotyyppiesiintymästä.

ELY-keskus huomauttaa, että voimajohtorakentaminen saattaa aiheuttaa riskejä, joiden ennakointi ja poissulkeminen ei käytännössä ole ehkä mahdollista. Esimerkkinä tästä on Paukanevan Natura 2000 - alueen halki kulkevan nykyisen 110 kV voimajohdon voimajohtopylväiden uusiminen, joka edellytettiin tehtävän varovaisuutta noudattaen ja pyrkien välttämään maaston kulumista, eli toisin sanoen toimenpiteet tuli pyrkiä tekemään maaston ollessa jäätynyttä (ELY-keskuksen lausunto koskien Natura 2000 -alueeseen vaikuttavaa toimenpidettä, Paukaneva, Seinäjoki sekä lupa yksityismaiden suojelualueen lupamääräyksistä poikkeamiseen, dnro EPOELY/2211/2017). Tästä huolimatta alueella työskennellyt kaivinkone upposi suohon ja aiheutti alueella öljyvahingon keväällä 2019. Lisäksi

toimenpiteet aiheuttivat merkittäviä painaumia ja maaston kulumista, jotka pahimmillaan saattoivat estää veden virtaukset alueella ja tätä kautta vaikuttaa laajemmalla alueella kuin esitetty raivattava johtoalue.

Natura-arvioinnissa todetaan, että voimajohdon rakentamisen seurauksena priorisoidun puustoiset suot -luontotyyppin edustavuus heikkenee luokasta ”merkittävä” luokkaan ”ei-merkittävä” 2,4 hehtaarilla (1,4 % puustoisten soiden kokonaispinta-alasta Paukanevalla). ELY-keskus huomauttaa, että käytännössä tämä tarkoittaa kyseisen luontotyyppin pinta-alan pysyvää pienentymistä, jonka voidaan katsoa olevan aina merkittävä heikennys.

ELY-keskus yhtyy Natura-arvioinnin päätelmään, että sähkönsiirtovaihtoehtoista SVE1B ja SVE2 ei aiheudu vaikutuksia Natura-alueen luontotyypeille.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevan kuulemisen tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaisesta esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmänsä, kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä sekä Natura-arvioinneista annetut lausunnot hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.ymparisto.fi/kolmihaaratuulijaaaurinkovoimahankeYVA>

sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa www.elykeskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa.

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 11 400 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritetty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (14-23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Asia on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueella.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tia Lummi-Lehtinen ja ratkaissut johtava asiantuntija Jutta Lillberg-Puskala.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viraston asiahallintojärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

18.6.2025

Liitteet

Liite 1 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelulain 35 § 2 mom. mukainen lausunto Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten arvioinneista, Lamminnevan tuulivoimahankkeen sähkönsiirto

Liite 2, Metsähallitus, Luonnonsuojelulain 35 § 2 mom. mukainen lausunto Lamminnevan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista

Liite 3 Annetut lausunnot ja mielipiteet

Liite 4 Maksua koskeva oikaisuvaatimus

Tämä asiakirja EPOELY/2700/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/2700/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lummi-Lehtinen Tia 19.06.2025 14:39

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 19.06.2025 14:34

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä oikaisuvaatimusaika

Asian käsittelystä perittävää maksua koskeva oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua vaaditaan (miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi)
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja (Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus niin määrää.)

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi tuoda perille vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen toimittamisesta sähköisesti säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

käyntiosoite:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffintie 35, VAASA
Pitkänsillankatu 15, KOKKOLA
Aukioloaika: kello 8.00 – 16.15

postiosoite:
PL 156, 60101 SEINÄJOKI
PL 262, 65101 VAASA
PL 77, 67101 KOKKOLA

puhelin: 0295 027 500
sähköposti: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Sähköinen asiointi –lomake: <https://www.ely-keskus.fi/asiointi-ja-yhteystiedot>

Muu asiointi > Yleiset asiointilomakkeet > Yleinen asiointilomake yrityksille, yhdistyksille, toiminnanharjoittajille, kunnille ja viranomaisille (asiointipalvelu.ahtp.fi). Tähdellä merkityt kohdat ovat pakollisia.